

Den ærede Minister siger, at det ikke har været Hensigten at forhindre eller forbyde Pulpiturers Anbringelse; men det er netop den polemiske Stilling af Sagen, at naar Lovforslaget er kommet ind i en Retning, hvor det har taget et Hensyn til Bygningens Skønhed, der ikke før har været tilstede, bliver man nødsaget til, i Modspætning dertil, at bringe Bestemmelser ind, som rydde dette af Veien. Naar et Forslag af den nævnte Art er bragt frem af Regjeringen, er den for Dieblisset behersket af et Hensyn, som for mig, med hvad deri ligger, er det sideordnede, da det her væsentligt gjælder om Mit og Dit. Dersom man vil sige: disse Skønhedshensyn ere nødvendige og maae haandhæves, for at Kirkegangen, og den christelige Opbyggelse kan blive fuldstændig, siger jeg, at man der er kommen ind paa et urigtigt Gebeet indenfor den Kirkes Grændser, hvorom der her er Spørgsmaal; thi i den Tid, hvori denne Kirke var i sit største Liv og i sin kraftigste Tilværelse, er Fleertallet af de Pulpiturer blevet til, som nu ere tilstede, og har vor Kirke den Gang kunnet udvilde sig med Liv, Kraft og Nidhærhed, kan den fremdeles ogsaa leve med Pulpiturer og paa Pulpiturer. Det havde været mig langt kjærere, om denne Bestemmelse ikke oprindeligt havde været optaget i Lovudkastet, og det vilde ogsaa have været mig hjært, om en Forsikkring om, at man ikke vilde haandhæve den, kunde give Betryggelse nok; men denne Stræben efter at styde Formaal af denne Art i Forgrunden og de Indflydelser, som derved have gjort sig gjældende, blive efterhaanden af en saadan Natur, at man maa møde dem overalt. Jeg skal imidlertid indrømme, at det, jeg nu har omtalt, er af mere underordnet Betydning og er kun kommet frem som en Modspætning til det, der oprindeligt stod i Udkastet.

Det næste Stykke af Forslaget har en større Betydning; det angaaer Spørgsmaalet om, hvorledes der skal forholdes, naar den Kirke, hvori Kirkegængerne hidtil have fundet Plads, ikke længere er stor nok og den ikke ved indvendige Forandringer kan bringes til at rumme de Kirkesøgende, men man derimod kommer til den Erkjendelse, at det vil være rigtigere at

bygge en Kirke til. Dette er en Bestemmelse, der ikke beroer paa Sognet alene, endnu mindre paa Kirkeieren alene, medmindre han vil bygge for egen Regning, men som derimod fordrer en offentlig Anerkjendelse af Nødvendighed, eftersom det i meget faa Tilfælde, ja, man kan gjerne sige i intet Tilfælde, vil kunne paalægges Eieren af Tienden, saaledes som Forholdene nu have stillet sig, at bygge Kirken heel og holden. Jeg indrømmer vel, at naar man vil tyde Loven, som den nu er, i dens fulde Udstrækning, maatte man være berettiget til at lægge Beslag paa Kirkens samtlige Indtægter, indtil Bygningen af den for nødvendig anerkjendte Annexkirke var fuldenbt; men ligesom jeg anerkjender, at dette ligger i Sagens egen Natur, saaledes erkjender jeg ogsaa, at efter den lange Tid, der er gaaet hen, og hvori man fra Statens og Statsstyrelsens Side tilbeels har taalt andre Betragtninger, der have faaet en meget stor Gyldighed, om de end ikke ere blevne endelig afgjørende, vilde det være meget strengt og noget, efter vor Maade at gaae frem paa, Usædvanligt, om man vilde haandhæve dette i sin fulde Udstrækning. Naar jeg taler om Bygningen af nye Annexkirker, forestiller jeg mig en Deeltagelse fra det Offentliges Side, støttet paa den Paragraph i Grundloven, som siger: Folketirken skal understøttes af Staten, og derfor har jeg i den Tilspøining, jeg har foreslaaet, søgt Trin for Trin til en vis Grad at følge Regjeringens egen Anthydning i det Forslag, der blev indbragt i det andet Thing, og følgende dette har jeg søgt at faae Kirkeieren eller Tiendeieren til at deeltage med en saa stor Andeel, som man maatte antage, at Udbidelsen af den tilstedeværende Kirke vilde foranselige, medens Resten maatte søges andetsteds fra; hvorfra, ligger det ikke i dette Lovforslag at bestemme, da det vilde føre til for stor Videlstighed, og det desuden kun kan ordnes for hvert enkelt Tilfælde, eftersom der for hvert saadant kan være forskellige Hensyn at tage og forskellige Midler at benytte. Jeg vil saaledes sige, at dersom denne Trang til en Annexkirke hidrørte ligesaameget fra Duffet hos en fjernere boende Befolkning om at faae en Kirke mere i sin Nærhed som fra den Befolkning, der vilde være forbunden med at udvide